

FOÇA KAZILARI

Prof. Dr. Ekrem AKURGAL

1956 yılı Temmuz ve Ağustos aylarında yapılan çalışmalarla Foça kazılarında nihayet verilmiştir. Bu son kazıda mesai arkaik mabed kalıntılarının bulunduğu sahaya teksif edilmiş ve 6. asrın ilk yarısına ait olan mabetten bazı yeni parçalar elde edilmiştir.

Bugüne kadar yapılan Foça kazılarının en mühim neticeleri şunlardır:

1) Elde edilen protogeometrik seramiklerle İon iskanının en geç dokuzuncu yüzyıla kadar gittiği anlaşılmıştır. İskan sahası o zaman bir ada olan bugünkü yarımada üzerinde bulunuyordu. Miken devrine ait seramik elde edilmemiş buna mukabil 3. yüzyıla ait prehistorik seramik parçalarına raslanmıştır. 8. ve 7. asırlara ait renkli geometrik seramiklerle tek renkli seramik arasında yukarı aynı miktarda elde edilmiştir:-.

2) Protojeometrik, geometrik ve oryantizm seramikten başka bilhassa bol

miktarda siyah figüdü doğu Yunan seramiği elde edilmiş ve böylece İzmir hafriyatında meydana çıkarılan örneklerle birlikte Foça buluntuları 6. asır doğu Yunan seramik sanatı hakkındaki bilgimizi zenginleştirmiştir.

3) Elde edilen arkaik Athena mabetine ait olmaları muhtemel olan mimari parçalar doğu Yunan mimarisi için büyük bir ehemmiyeti haizdir. Sütun kaidesi, gövdesi, başlıkları ve daha başka parçalarla yeni bir İon mabeti hakkında bilgi edinilmemiş olmuştur.

4) Mabed sahası dahilinde gün ışığına çıkarılan ve Üzerleri koşu arabaları tasvirleri ile süslü olan pişmiş topraktan mamuller, 9. yüzyıla ait bilhassa zikre şayandır. Larissa'dan sonra friz şeklindeki kabartmaların Foça'da da bulunmuş olması bu tarz süslemenin bir doğu Yunan adeti olduğu hususunu kesin bir şekilde teyid etmiş bulunmaktadır.

